

A P E L

Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego

nr 1/2015

z dnia 08.01.2015 r.

**w sprawie: podjęcia działań zmierzających do zapobiegania
i rozwiązywania problemów szkód powodowanych przez
zwierzęta dziko żyjące.**

Na podstawie § 19 ust. 1 pkt. 14 Statutu Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego, zajmując stanowisko we wspólnych sprawach samorządu gminnego regionu lubuskiego oświadcza się, co następuje:

Zrzeszenie niniejszym apeluje do Rady Ministrów o podjęcie stosownych kroków zmierzających do rozwiązania postępujących problemów ze zwierzyną łowną. Zwierzyna dziko żyjąca, w szczególności dziki, wchodząc na tereny zamieszkiwane przez ludzi, powoduje nie tylko zniszczenia mienia publicznego (komunalnego) i prywatnego, ale również ciągły stan zagrożenia życia i zdrowia mieszkańców.

Zrzeszenie pragnie podkreślić, że kwestia zwierzyny łownej nie dotyczy wyłącznie problemu województwa lubuskiego. Ze względu na postępującą rozbudowę osiedli ludzkich, mieszkańcy coraz częściej wchodzą w interakcję ze zwierzyną łowną, a w szczególności z dzikami, które praktycznie przez cały rok stanowią spory problem.

Powyższa sytuacja posiada dwa negatywne aspekty:

- 1) Zagrożenie życia i zdrowia - każdy rodzaj zwierzyny łownej (nie tylko dziki, które stanowią najbardziej dokuczliwy przykład) stanowi zagrożenie dla ludności, ze szczególnym naciskiem na dzieci. Nie ma przy tym żadnego prostego sposobu na skuteczne zapobieganie temu zagrożeniu.
- 2) Szkody w mieniu – są one efektem w przeważającej mierze buchtowania dzików. Niszczony jest zarówno mienie prywatne, jak i publiczne, ze szczególnym naciskiem na mienie komunalne.

Przepisy zarówno ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jak i ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie wskazują na odpowiedzialność Skarbu Państwa za zwierzęta dziko żyjące wymienione w rzeczonych ustawach. Za Skarb Państwa odpowiadają z kolei właściwe *statio fisci* – na terenach obwodów łowieckich koła łowieckie, zaś poza obwodami, zarządy województw.

Zgodnie z powyższym, za stan i ewentualne szkody powodowane przez zwierzynę dziko żyjącą nie ponoszą odpowiedzialności gminne jednostki samorządu terytorialnego. Tymczasem nie tylko na gminach skupia się bezpośrednia uwaga mieszkańców dotkniętych szkodami wyrządzonymi przez dzikie zwierzęta, ale również ciąży na nich faktyczny obowiązek zapobiegania zagrożeniu i zniszczeniom.

W związku z powyższym Gminy Członkowskie dokonują zakupu różnych środków zapobiegawczych na dzikie zwierzęta, takich jak np. elektroniczne pastuchy, płyny odstrasżające, urządzenia hukowe itp. Na przestrzeni lat są to spore wydatki, sięgające nawet kilkuset tysięcy złotych w ujęciu na całe województwo.

Dodatkowo należy podkreślić, że dziki w ostatnich latach powodowały szkody wyceniane od kilkunastu, do kilkudziesięciu tys. złotych, które to usuwać muszą bezpośrednio Gminy Członkowskie, finansując działania z własnych budżetów. Najbardziej jaskrawe przypadki z Województwa Lubuskiego: koszty naprawy boiska gminnego i terenów zielonych w Gminie Czerwieńsk to 7.000 zł. Samo tylko Miasto Gubin szacuje, iż na doprowadzenie gminnych terenów zielonych, jak również boisk i placów zabaw, zbuchtowanych przez dziki do stanu poprzedniego potrzebne będzie ok. 24.000 zł. Miasto Gorzów Wlkp. poniosło koszty odłowu zwierzyny w wysokości 36.000 zł. Natomiast Gmina Międzyrzecz musiała uporać się w miejscowości Pieski ze zniszczonym boiskiem - koszt naprawy to 18.000 zł. W Gminie Torzym dokonano naprawy szkód na powierzchniach zielonych kompleksu sportowego „Orlik” w wysokości 18.000 zł. Gmina Zielona Góra – Miasto w latach 2013-2014 na odłowu dzików i lisów penetrujących osiedla mieszkalne, ogrody działkowe i tereny rekreacyjne oraz odstrzały redukcyjne wydatkowała z budżetu miasta około 100.000 zł. Przytoczone kwoty są tylko przykładowymi, a wszystko to pomijając drobne szkody.

Należy również podkreślić, że utrudnione jest zapobieganie rozrostowi populacji zwierzyny wkraczającej na tereny nie objęte obwodami łowieckimi. Obecne przepisy nie zezwalają na prowadzenie kontrolowanych odstrzałów redukcyjnych dzików na terenach miejskich, a jedynie ich odłów, który jest rozwiązaniem znacznie bardziej kosztownym i nie dającym gwarancji rozwiązania problemu. Proponuje się więc albo zmianę przepisów w taki sposób, aby umożliwić dokonywanie kontrolnych odstrzałów również poza obwodami łowieckimi, albo zwiększenie środków oddanych do dyspozycji zarządom województw na przeprowadzenie działań zapobiegawczych w sposób sprawny i efektywny.

Ponadto, Zrzeszenie pragnie podkreślić, iż palącą i wymagającą pilnej interwencji ustawodawczej jest kwestia odszkodowań za zniszczenia powodowane przez dzikie zwierzęta. Obecna regulacja zakłada jedynie odpowiedzialność za szkody powstałe w gospodarstwach rolnych, co oznacza całkowity brak wsparcia zarówno dla pozostałych właścicieli, ale również dla gmin, które muszą na własny koszt usuwać uszkodzenia w mieniu komunalnym. **Postuluje się, aby zarówno z treści ustawy o ochronie przyrody, jak i z ustawy Prawo łowieckie, usunąć zapisy wskazujące, że odszkodowanie przysługiwać będzie wyłącznie za szkody wyrządzone w gospodarstwach rolnych.** Taka zmiana oznaczałaby otwarcie możliwości dochodzenia odszkodowań zarówno przez ludność zamieszkującą w miastach, jak i przez same Gminy. Zaznaczamy przy tym, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 21 lipca 2014 r. orzekł, że art. 126 ustawy o ochronie przyrody w sposób niezgodny z Konstytucją różnicuje ochronę prawną właścicieli nieruchomości.

Mając powyższe na względzie, Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego apeluje o pilne pochylenie się nad poruszonymi kwestiami. Mają one olbrzymie znaczenie nie tylko z uwagi na aspekt finansowy, ale również ze względu na zwykły komfort życia i bezpieczeństwo mieszkańców, które Gminy Członkowskie reprezentują.

Zielona Góra, dnia 08 stycznia 2015r.

PREZES
Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego
Władimir Tyszkiewicz
Władimir Tyszkiewicz

Otrzymują:

1. Pan Radosław Sikorski - Marszałek Sejmu RP
2. Pani Ewa Kopacz - Prezes Rady Ministrów Rządu RP
3. Pan Andrzej Halicki – Minister Administracji i Cyfryzacji
4. Pan Maciej H. Grabowski – Minister Środowiska
5. Pan Szymon Wróbel – Sekretarz Strony Rządowej, Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego
6. Pan Andrzej Porawski – Sekretarz Strony Samorządowej, Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego
7. Pan Piotr Zgorzelski - Poseł na Sejm RP, Przewodniczący Sejmowej Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej
8. Pan Janusz Sepioł – Senator RP, Przewodniczący Senackiej Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej
9. Pan Stanisław Żelichowski – Poseł na Sejm RP, Przewodniczący Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
10. Pani Jadwiga Rotnicka – Senator RP, Przewodnicząca Senackiej Komisji Środowiska
11. Pan prof. dr hab. Kazimierz Rykowski – Koordynator Narodowego Programu Leśnego
12. Pan Lech Bloch - Przewodniczący Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego
13. Pan Zdzisław Rudkiewicz - Przewodniczący Zarządu Okręgowego PZŁ w Zielonej Górze
14. Pan Wojciech Pawliszak – Przewodniczący Zarządu Okręgowego PZŁ w Gorzowie Wilkp.
15. Pan Adam Wasiak – Dyrektor Generalny Lasów Państwowych
16. Pan Leszek Banach – Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze
17. Pan Witold Koss - Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie
18. Pani Elżbieta Polak - Marszałek Województwa Lubuskiego
19. Pan Tomasz Możejko – Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego
20. Pan Jerzy Ostrouch - Wojewoda Lubuski
21. Pan Marek Cieślak – Przewodniczący Konwentu Powiatów Województwa Lubuskiego
22. Pani Helena Hatka – Senator RP
23. Pan Stanisław Iwan – Senator RP
24. Pan Robert Dowhan – Senator RP
25. Pani Bożenna Bukiewicz – Poseł na Sejm RP
26. Pan Stefan Niesiołowski – Poseł na Sejm RP
27. Pani Krystyna Sibińska – Poseł na Sejm RP
28. Pan Witold Pahl – Poseł na Sejm RP
29. Pani Bożena Sławiak – Poseł na Sejm RP
30. Pan Waldemar Sługocki – Poseł na Sejm RP
31. Pan Józef Zych – Poseł na Sejm RP
32. Pan Bogusław Wontor – Poseł RP
33. Pani Elżbieta Rafalska – Poseł na Sejm RP
34. Pan Jerzy Materna – Poseł na Sejm RP
35. Pan Marek Ast – Poseł na Sejm RP
36. Pan Maciej Mroczek – Poseł na Sejm RP
37. Pan Mariusz Poznański – Przewodniczący Związku Gmin Wiejskich RP
38. Pan Ryszard Grobelny - Prezes Związku Miast Polskich
39. Pan Marek Tramś – Prezes Zarządu Związku Powiatów Polskich
40. Pan Paweł Adamowicz – Prezes Zarządu Unii Metropolii Polskich
41. Pan Wojciech Długoborski – Prezes Zarządu Unii Miasteczek Polskich
42. Sygnatariusze Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych
43. „Wspólnota”
44. „Gazeta Wyborcza”
45. „Gazeta Prawna”
46. „Rzeczpospolita”
47. „Puls”
48. TVP Gorzów Wielkopolski
49. Radio Zachód
50. portalsamorzadowy.pl
51. wartowiedziec.org